

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Весела Иванова Гелева, преподавател по Хорово дирижиране в катедра „Музикална педагогика и дирижиране” на факултет „Музикална педагогика” в Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство “Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив

за гл. ас. д-р Алия Сахл Хансе, кандидат за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ – специалност „Вокални ансамбли и Академичен оперен театър“ в професионално направление 8. 3. Музикално и танцово изкуство, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив към катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“, обявен в ДВ бр. 16 / 10.02.2026 г.

Алия Хансе е родена през 1993 г. в Разград. Завършва НУИ „Панайот Пипков“ – Плевен, след което получава висше образование в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, специалност „Дирижиране на народни състави“, ОКС „Магистър“. През 2021 г. на базата на защитен дисертационен труд на тема „Теоретико-аналитични аспекти на единството между поезия и музика в соловите художествени песни на Иван Спасов“ придобива образователна и научна степен „доктор“. След преминато обучение към Департамента за езикова и специализирана подготовка на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ получава дипломи за „Симфонично и оперно дирижиране“(2021 г.) и за „Учител по музика в детска градина и училище“(2022 г.). Алия Хансе участва в редица национални и международни проекти, сред които „Орфееви таланти“, АОТ, „Made at the Academy“, международен проект „Опера и образование в ранна детска възраст“ по програма Еразъм + с партньорски организации от Испания, Италия и България; международен проект по програма Еразъм+ - смесена интензивна програма „Глас и перкусии“ – Полша и др. Ръководи Вокален ансамбъл „Pro belcanto“, Девическа хорова формация „Евмолпея“ към ЦПЛР ОДК – Пловдив, Мъжки хор „Стефка Благоева“, МКХ „Панагюрци“.

Гл. ас. д-р Алия Хансе е автор на множество доклади, научни статии и е носител на отличия от Петнадесети и Шестнадесети академичен конкурс „Йохан Себастиан Бах и неговото съвремие“, диплом за оригиналност на творческите идеи от IV Студентски конкурс за диригенти „Златната палка“ - 2016 г., гр. Шумен, диплом за умело ръководене на Мъжки хор „Стефка Благоева“ и достойно представяне в Международен фестивал на православната музика „Св. Богородица – Достойно естѣ“, Поморие, диплом за успешно представяне на МКХ „Панагюрци“ в Десети юбилеен международен фестивал на мъжките хорове „Св. Иван Рилски“, Дупница – 2019 г., награда „Златна лира на Орфей“ - 2024 г. от участие в Международен конкурс за музикално, танцово и изобразително изкуство „Орфееви таланти“ с постановката “Тъжен понеделник“ на АОТ, две награди „Златна лира на Орфей“ от „Орфееви таланти“ с Вокален ансамбъл “Pro belcanto” към АОТ.

В приложената от кандидата справка за изпълнение на минималните национални изисквания е представена многопосочна и активна професионална реализация,

надхвърляща изискваният минимум точки. Още с докторската си дисертация на тема „Теоретико-аналитични аспекти на единството между поезия и музика в соловите художествени песни на Иван Спасов“, Алия Хансе показва задълбочен интерес към вокалното творчество и проблемите на интерпретацията. Издадено като книга, изследването е първото цялостно и систематизирано представяне на художествените песни на Иван Спасов за сопран и акомпанимент. Творбите са анализирани и представени цялостно като се подчертава значимото им място в творчеството на композитора с цел да се продължи както изследователския, така и изпълнителския интерес към тях. Към книгата са приложени интервюта, които съдържат полезни съвети при интерпретирането на художественото творчество на Иван Спасов от богатия опит на проф. Василка Спасова, проф. Роксана Богданова и проф. д-р Зорница Петрова.

Водещите творчески изяви на кандидата са свързани с дейността ѝ като диригент на Академичния оперен театър в АМТИИ. Това са постановките на „Тъжен понеделник“ на Джордж Гершуин, „Любовен еликсир“ на Доницети, фрагменти из оп. „Трубадур“ на Верди и „Сватбата на Фигаро“ на Моцарт, „Комарджията“ на Л. Керубини, „Телефонът“ на Дж. К. Меноти и „Бастиен и Бастиена“ на Моцарт. С някои от постановките АОТ се представя на различни музикални форуми: „Made at Academy“- Римски стадион - Пловдив, Фестивал на камерната опера – зала „Люмиер“ на НДК, София, Международен конкурс „Орфееви таланти“ – Пловдив, XXII национална научна конференция с международно участие на тема: „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век“, УниБИТ, София. Постановката „Тъжен понеделник“ печели награда „Златна лира на Орфей“ от Международния конкурс за музикално, танцово и изобразително изкуство „Орфееви таланти“ през 2024 г.

„Академичен оперен театър“ е музикално-сценична практическа дисциплина, в която студентите се обучават студенти от специалност „Изпълнителско изкуство – класическо пеене“. Дисциплината дава множество перспективи за развитието на младите певци като им помага да натрупат опит, репертоар и им осигурява различни форми на сценична изява. Особено ценна е възможността да се работи с професионалисти в реални условия за сценична реализация – вокален педагог, диригент, режисьор, сценограф и др. , което помага да се натрупат необходимите знания и умения за придобиване на сценичен опит и увереност. Работата в АОТ се осъществява на базата на екипно сътрудничество на студенти от различни специалности: класическо пеене, инструментално изкуство, дирижиране, сценична режисура, сценография и костюми, сценично осветление, танци и пластика, музикална публицистика, графичен дизайн и т. н. Наред с придобития музикален опит студентите се приучават на дисциплина, коректно отношение, постоянство, отговорност и професионална етика. Като основен титуляр на обучителния курс, гл. ас. д-р Алия Хансе ръководи процеса на създаване на постановките, логистиката, организацията, рекламата и цялостното представяне на завършения художествен продукт.

Тук трябва да се спомене изрично една специфика, която се налага в последно време - работата с чуждестранни студенти и по-специално с изучаващи класическо пеене студенти и докторанти от Китай. Този нов вокален ресурс в АМТИИ има сериозен потенциал, но изисква и различно отношение в методичен и комуникативен план.

Езиковата бариера, спецификата на артикулацията на китайския език спрямо изучаваните европейски оперни заглавия, необходимостта от натрупване на слухов опит, усвояването на репертоар, който не е традиционен за обучаемите, различието в естетическата нагласа и музикалният вкус са само част от проблемите, с които работещите преподаватели трябва да се справят ежедневно. В този смисъл, постоянството, търпението и добронамереното отношение са необходим фактор за постигане на педагогически резултати.

В представените за рецензиране научни разработки са включени пет доклада на различна тематика. В два от тях А. Хансе се фокусира върху личността на Иван Спасов. От една страна е изследвана темата за мястото на фолклора в творчеството му (Сборник доклади от Юбилейна международна научна конференция „50 години традиции и развитие на българския фолклор“, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив: 2022). Разгледана е ролята на народния първоизточник и похватите за неговото творческо пресъздаване, илюстрирано с емблематични и уникални по своята същност вокални образци. В другия доклад („Фрагменти от портрета на твореца Иван Спасов“/Сборник доклади Кръгла маса „Българската музика през втората половина на XX век – творчески, изпълнителски, образователни традиции и перспективи“, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив) са представени житейски категории и ценности, заимствани от белетристичните книги на самия автор с цел да бъдат проследени проявленията на житейските истини в изкуството на твореца. Материалът дава възможност този философски, естетически и екзистенциален аспект от личността на Спасов да достигне до по-широката аудитория. Логично следват доклади, свързани с пряката работа на гл. ас. д-р Алия Хансе като преподавател в АОТ: „Академичният оперен театър на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ като работилница за студентски идеи и колаборации“ и „Академичният оперен театър на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ като образователна и творческа среда за професионално развитие“. Извлечени от практическия преподавателски опит, те имат за цел да дефинират ролята на АОТ като интерактивна образователна и художествено-творческа среда като се постави акцент върху значимостта на екипната работа като задължителен елемент в обучението на студентите при изграждането им като артисти на музикалната сцена. Разгледани са начините за мотивация на младите кадри, както и тяхната отговорност към съвременната култура и общество, като се имат предвид и някои психологически и емоционални предпоставки, които обуславят цялостния процес на обучение.

В списъка с водещи творчески изяви, които не са основен хабилитационен труд, са включени 10 концертни участия на Алия Хансе с Девическа хорова формация „Евмолпея“ към ЦПЛР ОДК – Пловдив. Като дългогодишен диригент на състава, гл. ас. Хансе е реализирала множество международни участия на състава в Германия, Сърбия, Македония, Словения и Хърватия. Формацията участва активно и в концертния живот на Пловдив и страната, в т. ч. Нощ на музеите, инициативата на БХС „България пее“, хоров фестивал „Нека да е лято“ – Бургас и др.

По показател „Цитирания в монографии и колективни трудове и с научно рецензиране, кандидатът представя 3 цитата. Има и една рецензия:

„Художественотворческата и проектна дейност на Академичния оперен театър на АМТИИ под ръководството на гл. ас. д-р Алия Хансе” на доц. д-р Едуард Сарафян. Участието в три проекта, от които един международен и два като ръководител, както и проведените работни ателиета в Измир, Турция и АМТИИ по интердисциплинарни, артистични и педагогически проблеми на музикалното образование, са доказателство за активността на кандидата и желанието да се развива и надгражда като преподавател, изпълнител и организатор. Трябва да се отбележи и участието на А. Хансе в административната работа като секретар на катедра „Поп и джаз изпълнителско изкуство“, както и в редица академични структури и комисии в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“.

На базата на всичко гореказано подкрепям кандидатурата на гл. ас. д-р Алия Сахл Хансе за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по „Вокални ансамбли и Академичен оперен театър“ в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“ и пожелавам успех в работата ѝ като педагог, учен и диригент.

05.05.2026 г.

проф. д-р Весела Гелева

Пловдив

